

PETŐFI ÉL

3. rész – A szibériai titkos fogoly

Egyszer még büszkéek lesztek arra, nyomkereső olvasóim, hogy Kószabósza inasaként már akkor feltártátok Petőfi Sándor utolsó hét évének történetét, amikor hivatalosan még tagadták, hogy mindez megtörtént.

Csak töredékét sikerült felsorolnunk a bizonyítékoknak, mégsem kétséges, hogy Petőfi sebesülten az oroszok fogóságába esett, és Szibériába hurcolták.

Leírhatatlan szenvedések vártak rá: hónapokig, ezer kilométereken át tartó gyaloglás, fogolytáborok, kényszermunka bilincsbe verten, éhezve, fázva. Régi tüdőbetegsége kiújult, alig begyógyult sebe kibomlott. De mindennél rémesebb volt a reménytelenség: 7000 km-re hazájától, életfogytiglanra ítélve, egy szám volt csupán, nevét kiejteni is tilos volt. Többször is szökni próbált, de mindig elfogták, és egyre szigorúbban őrizték.

1857-ben a cár kegyelmet hirdetett, de ezt Petőfi már nem érte meg. Szerencsére. Így legalább nem tudta meg, hogy számára nem volt kegyelem: hazájában halálra ítélték.

A császári önkényuralom évei réges-rég elmúltak, de Petőfit még mindig a hazugságok tömegsírjában tartjuk.

Igazmondó, tisztaszavú Petőfinket hamis színészi pózba kényszerítjük: *Ott essem el én, a harc mezején...* Nekünk felemelőbb, neki könnyebb lett volna ez, mint végigszenvedni a következő hét évet. De ha egyszer nem így történt?!

Ne tagadjuk meg Petőfitől a saját sorsát!

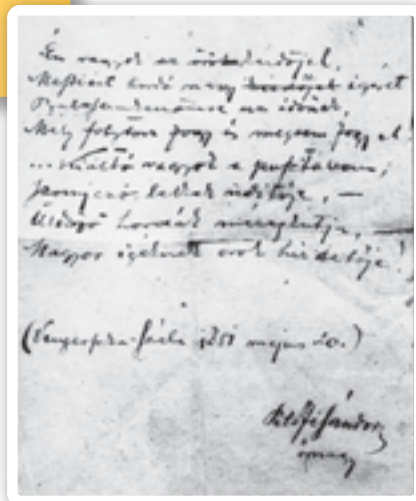
Nem kisebb ő sem költőként, sem emberként attól, hogy megjárta Szibéria poklát, szökni, majd szeretni próbált, segített, ahol tudott, gyógyított, faragott, szamovárt javított, postát épített, írt néhány verset magyarul és oroszul, és esténként a Barguzin folyó partján a messzeséget fürkészte.

Ne tagadjuk meg a magyaroktól e tragikus sors megismerését. A hazugság gyengít, az igazságból erő fakad. Erősebb lesz e nép, ha Petőfi hamvai hazai földben nyugosznak, és a történelemhamisítás terhétől megszabadulva vallhatjuk Reviczky Gyulával:

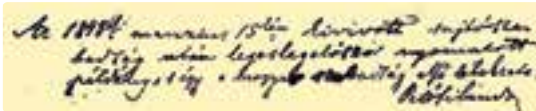
*Petőfi él! Lánglelke fennvirraszt,
Vénség, halál sohasem érik azt.*

Zsigmond Emese

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztállyal közösen a megfejtést. Havonta 2-3 kisebb, év végén 3 nagydíjat, ezt a képes történelemkönyvet sorsoljuk ki.

Petőfi 1851-ben írt versét Barátosi Lénárt Lajos hozta haza. Hasonlítsátok össze itthoni soraival. Ugyanaz a kéz írta?

Én vagyok az örök kérdőjel,
Messiást hordó nagy ígéret,
Balzsamkenőcse az időnek,
Mely folyton fogy
és mégsem fogy el!
...Kiáltó vagyok a pusztában;
Szomjazó lelkek üdítője, –
Üldöző hordák méregkútja,
Magyar ígéknek örök hirdetője!

(Vengorszka-Szélo,
1851. május 20.)

Petőfi Sándor,
őrnagy

Vengorszka-Szélo
a honvédek falujának
szlovák neve.

Petőfi édesanyjától,
Hrúz Máriától megtanult
szlovákul.

Marija és Petrovics

FUKSZ SÁNDOR meséjének alapja Marija Morokova, közel százéves barguzini asszony története, amelyet Eliaszov orosz néprajztudós jegyzett le 1936-ban

Kicsi leány volt Marija, amikor különleges ember érkezett a falujuk melletti városkába, Barguzinba.

Hamar elterjedt a hír, hogy veszélyes elítéltet hozhattak a városba, mert tíz csendőr kísérte. A postamester házába szállásolták el, és egy csendőr mindig mellette lesz, nehogy újra szökni próbáljon. Innen egyébként is reménytelen volt a szökés: lovas koczák járták a vidéket, és ha nem ők, akkor a vadak vagy az éhség végzett a szökevényekkel. Ezt az idegent is már kétszer fogták el. Ha még egyszer szökni próbál, bizonyosan kivégzik.

Suttogni kezdték az emberek, hogy rejtélyes ember az idegen, neve is csak egy van: Petrovics. A teljes nevét nem szabad elárulnia, és azt sem, hogy milyen nemzet fia. Nem orosz, az biztos, mert másképpen ejti a szavakat... Azt beszélnek, meg akarta gyilkolni a cár atyuskát. De ki tudja azt pontosan?

Marija beleborzongott, amikor megtudta, hogy az apja megbarátkozott a titokzatos idegennel. Kihallgatta, amint apját egy csendőr faggatta: miről beszélgetett Petrovicssal? Elhatározta, hogy megnézi magának. Kicsi vagy nagy, szép vagy csúnya?

Végre eljött a szerencsés alkalom. Édesapja épp a városba indult, hogy a kilyukadt szamovárt elvigye Petrovicsnak javítani, de az egyik csikójuk elkószált, a kere-

Akasszátok fel a királyokat! – írta Petőfi. Ki volt akkoriban Magyarország királya?

sésére kellett mennie. Marija örömmel vállalkozott, hogy elviszi a lyukas szamovárt.

Petrovics rámosolygott, amikor megtudta, kinek a lánya. Megforgatta az edényt, és azt mondta, holnap jöhet érte.

De boldog volt Marija, amikor édesanyja beleegyezett, hogy ő menjen a szamovárért! Őt tojást is kapott, hogy fizetségül vigye el Petrovicsnak! Nem győzte várni a reggelt, indult, amint megvirradt.

Elámult, amikor Petrovics egy új szamovárt adott a kezébe. Azt hitte, összecserélte valakiével, de ő csak nevetett, és biztatta: vigye csak haza, ez az övék, meg van tisztítva, fényesítve. A tojásokat megköszönte, s azt mondta, ha még elromlik valami otthon, hozza el, szívesen megjavítja.

Marija futva ment haza. Nem győzött gyönyörködni a szamovárban. Úgy csillogott a napsütésben, mint az a fekete szem pár Petrovics dacos szemöldöke alatt.

Az évek gyorsan elrepültek... Marija a századik évéhez közeledett, amikor tudós ember érkezett a faluba. A hajdani titokzatos foglyáról kérdezősködött. Elárulta, hogy az izzó szemű idegent Petőfi Sándornak hívták, és távoli hazájának legnagyobb költője volt.

Szamovár, az oroszok teafőző edénye

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki